

Závěrečný účet

Každé hospodaření musí být průběžně hodnoceno a analyzováno.

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu obce.

V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených nebo založených právnických osob.

Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Obec je povinna dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok, jak stanoví vedle § 17 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb. rovněž § 42 obecního zřízení. Přezkoumání hospodaření obce upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce je součástí závěrečného účtu obce při jeho projednávání v orgánech obce.

Návrh závěrečného účtu musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu obce zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Připomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané obce uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh závěrečného účtu projednáván.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením

- souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo
- souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily obci škodu.

Přezkum hospodaření

Přezkoumání hospodaření obcí musí být provedeno každý rok u všech obcí a svazků obcí. Výjimky nejsou přípustné.

Konkrétní pravidla přezkoumání jsou vymezena zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Přezkoumání hospodaření obce či svazku obcí provádí krajský úřad v rámci výkonu přenesené působnosti, anebo auditor (auditorská společnost) na základě smluvního vztahu s obcí. Přezkum za rok 2022 prováděl v Rudné Krajský úřad Středočeského kraje.

Předmětem přezkoumání jsou údaje o ročním hospodaření obce či svazku obcí, tvořící součást závěrečného účtu. Přezkoumávají se pouze údaje za uplynulý kalendářní rok. Údaje za předchozí období již zpětně přezkoumat nelze.

V rámci přezkoumávání hospodaření se zkoumá nejen zákonnost, ale též účelnost, hospodárnost a správnost jednotlivých úkonů.

Konečným výstupem přezkoumání hospodaření je vždy zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření bez ohledu na to, zda přezkoumání hospodaření provedl auditor anebo krajský úřad.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření musí být spolu se závěrečným účtem projednána v zastupitelstvu obce či příslušném orgánu svazku obcí. Přijetí opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků je povinností obce či svazku obcí. O přijetí a plnění těchto opatření musí obec či svazek obcí informovat krajský úřad. Přezkoumání provedené auditorem (auditorskou společností) podléhá, stejně jako přezkoumání provedené krajským úřadem, doзору Ministerstva financí.

Účetní závěrka

Účetní závěrka obsahuje shrnutí informací o hospodaření, finanční situaci a majetku obce za kalendářní rok. Povinné součástí účetní závěrky tvoří: Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty a Příloha. Za sestavení účetní závěrky je odpovědné vedení územně samosprávného celku.

Rozvaha

Rozvaha ukazuje, jaký má obec majetek, a z čeho nebo za co byl pořízen. Pod pojmem Aktiva se skrývá skutečný majetek podle druhů. Tento majetek dále dělíme na dlouhodobý a krátkodobý. Jestliže pod aktivy si můžeme představit majetek v jeho fyzické podobě, pod pojmem Pasiva najdeme hodnotu majetku, který byl pořízen z prostředků obce (nyní označeno jako Vlastní kapitál) a také část hodnoty majetku, za kterou ještě někomu dlužíme. Tu označujeme jako Cizí zdroje a většinu z nich tvoří Závazky (dluhy).

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je dalším výkazem, který tvoří druhou část účetní závěrky. Výkaz zisku a ztráty se nejvíce podobá výkazu příjmů a výdajů, který podrobně zobrazuje finanční hospodaření obce za celý rok. Pokud by byly všechny náklady a výnosy ke konci roku zaplacený a neexistovaly by žádné půjčky ani platby za pořízení dlouhodobého majetku, dostali bychom stejný výsledek.

Pomocí výkazu zisku a ztráty se zjišťuje výsledek hospodaření za účetní období, kterým je u obcí kalendářní rok. Výnosy zastupují příjmy obce, náklady výdaje obce a výsledkem jejich porovnání je (žádoucí) zisk nebo ztráta, která vzniká v případě, že náklady jsou vyšší jako výnosy. Rozdíl mezi výnosem a příjmem je v tom, že výnos představuje v penězích oceněný výkon obce a příjem přírůstek peněžních prostředků. Vznik výnosu je většinou provázen vznikem pohledávky, a pokud je pohledávka zaplacená, mění se na přírůstek peněz. Podobně náklady představují to, co bylo spotřebováno při ročním hospodaření obce (a co se po zaplacení projeví nebo projevilo jako výdaj, tj. úbytek peněžních prostředků obce).

Příloha k účetní závěrce

Třetí část účetní závěrky u všech obcí tvoří Příloha. Příloha textovým a tabulkovým způsobem rozvádí údaje obou předchozích výkazů.

Ověřování účetní závěrky auditorem

Město musí mít dle zákona o účetnictví účetní závěrku ověřenou auditorem. Posláním a smyslem auditu účetní závěrky je vyjádřit názor nezávislého, kvalifikovaného odborníka na věrohodnost účetní závěrky sestavené a zveřejněné vedením účetní jednotky. Auditor ověřuje, zda údaje v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz finanční pozice, výsledků hospodaření a příp. peněžních toků v souladu s pravidly předepsanými českými nebo jinými účetními předpisy.

Dokumenty byly zveřejněny na úřední desce dne 1. 6. 2023, <https://www.rudnamesto.cz/zaverecny-ucet-za-rok-2022-navrh/d-205387>

Komentářem bod případně doplní Finanční výbor.